

**LIJST VAN VRAGEN**

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Defensie over het **Definitief Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (Kamerstuk 36 592, nr. 55)**.

De fungerend voorzitter van de commissie,  
Paternotte

Adjunct-griffier van de commissie,  
Manten

| Nr | Vraag                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Op welke termijn worden de uitgangspunten voor «agrarisch medegebruik» definitief vastgesteld en besproken met agrarische koepelorganisaties?                                                                                                                                                    |
| 2  | Welke rol speelt de aangekondigde pilot bij De Haar in Midden-Drenthe bij het «agrarisch medegebruik»?                                                                                                                                                                                           |
| 3  | Hoe verhoudt de ambitie van «waardig perspectief» en «volledige schadeloosstelling» zich tot de constatering in het NPRD dat «immateriële schade» en «schaduw schade» (schade ontstaan voorafgaand aan een formeel besluit) volgens de Omgevingswet niet voor vergoeding in aanmerking komen?    |
| 4  | Op welke wijze gaat u borgen dat de benodigde stikstofruimte voor militaire activiteiten niet ten koste gaat van de broodnodige stikstofruimte voor de legalisering van PAS-melders in de betreffende regio's?                                                                                   |
| 5  | Om hoeveel hectare grond gaat het in totaal dat momenteel een agrarische functie heeft, en wat is de verwachte verhouding tussen vrijwillige verkoop en gedwongen onteigening bij de realisatie van de 57 behoeften?                                                                             |
| 6  | Hoe wordt concreet invulling gegeven aan het «lichte planologisch regime» voor laagvlieggebieden, zodat agrarische ondernemers niet onnodig worden beperkt in hun bedrijfsvoering of de bouw van stallen?                                                                                        |
| 7  | Welke concrete stappen onderneemt u nu om de behoefte aan een nieuw terrein voor het trainen met explosieven alsnog te realiseren, en worden hierbij opnieuw agrarische zoeklocaties in overweging genomen die eerder in het proces zijn afgevallen?                                             |
| 8  | Kan per bovenregionale behoefte een grofmazige planning gegeven worden wanneer verwacht wordt dat inpassing gereed is en hoe daar gekomen wordt (inclusief benodigde infrastructurele aanpassingen)?                                                                                             |
| 9  | Hoe wordt er gegarandeerd dat de defensieontwikkelingen in diverse gebieden (bijv. Weert en Zeewolde) geen blokkade vormen voor woningbouwplannen c.q. dat er een gezamenlijk stikstofpakket ontwikkeld wordt dat zowel defensie-ontwikkelingen, woningbouw en economische groei mogelijk maakt? |
| 10 | Krijgen betrokken gemeenten waarbinnen een bovenregionale behoefte fysiek wordt uitgevoerd (bijv. Weert, Staphorst, Zeewolde, enz.) budget om de benodigde gebiedsprocessen, participatie en omgevingscommunicatie te faciliteren? Zo nee, waarom niet?                                          |
| 11 | Op welke wijze neemt u bij besluiten over ruimtelijke impact van defensie-ontwikkelingen lokale gemeenten tijdig en in samenspraak mee?                                                                                                                                                          |
| 12 | Hoe wordt de Tweede Kamer betrokken bij verdere realisatie van het NPRD? Kunt u schetsen of en waar de Tweede Kamer bepaalde bevoegdheden en/of instemmingsrecht heeft in het proces van totstandkoming en uitvoering van het NPRD?                                                              |
| 13 | Welke mitigerende maatregelen zullen nog worden genomen om cumulatieve hinder met al bestaande militaire activiteiten op de Veluwe te voorkomen?                                                                                                                                                 |
| 14 | Kunt u concreet aangeven welke onderdelen van het NPRD momenteel niet uitvoerbaar zijn door de stikstofsituatie in Nederland?                                                                                                                                                                    |

- 15 In welke mate en voor welke locaties zou congestie op het stroomnet (in de toekomst) een probleem kunnen vormen? Hoe wordt daarmee omgegaan? Wat zijn de verwachte gevolgen van de benodigde defensie-ontwikkelingen voor de stroomaansluitingen van nieuwe woonwijken en economische ontwikkeling?
- 16 Hoe bewerkstelligt het kabinet dat zowel besluitvorming als financiering van infrastructurele aanpassingen die nodig zijn voor het NPRD zoveel mogelijk integraal én met lokale overheden plaatsvindt?
- 17 Hoe wordt concreet invulling gegeven aan de door de Kamer aangenomen motie waarin de regering wordt verzocht om de infrastructurele aanpassingen, die noodzakelijk zijn als gevolg van de uitvoering van het NPRD, als prioritair te beschouwen en deze ook zo spoedig mogelijk te realiseren? (Kamerstuk 36 592, nr. 30)
- 18 Kunt u een lijst geven met alle NPRD-locaties, met daarbij een schatting van de benodigde financiële bijdrage van de Rijksoverheid, en een weergave van wat er al gedekt wordt in de Rijksbegroting?
- 19 Wat waren de voornaamste punten en bezwaren van de betrokkenen?
- 20 Hoeveel mensen hebben bezwaar aangetekend tegen het NPRD?
- 21 In hoeverre zijn gezondheidsrisico's meegenomen in de overlast-analyse?
- 22 Op welke wijze is de reistijdontwikkeling voor personeel naar de locatie aan de Spiekweg gemodelleerd (aannames, scenario's, referentiejaar), en zijn daarbij routes via Nijkerk en via knooppunt Hoevelaken expliciet meegenomen?
- 23 In hoeverre zijn bij de modellering en de beoordeling van bereikbaarheid bestaande én geplande infrastructurele knelpunten in en rond Nijkerk (waaronder knooppunt Hoevelaken) meegenomen, en welke bronnen/plannen zijn daarbij gebruikt?
- 24 Welke rijksmaatregelen en projecten zijn op dit moment voorzien voor knooppunt Hoevelaken (scope, planning, verantwoordelijke partijen en financiering), en welke (tussen)mijlpalen en opleverdata horen daarbij?
- 25 In hoeverre leidt de realisatie en ingebruikname van de kazerne aan de Spiekweg tot aanpassing van de prioritering, planning of scope van maatregelen rond knooppunt Hoevelaken, en zo ja: welke aanpassingen?
- 26 Is het Rijk bereid financieel of bestuurlijk bij te dragen aan de realisatie van een keervoorziening voor de trein in Harderwijk, en zo ja: welke bijdrage (bedrag/regeling), onder welke voorwaarden en met welk tijdpad?
- 27 Welke (dienstregelings)effecten worden met de keervoorziening in Harderwijk beoogd (bijv. kwartierdienst vanaf station Nijkerk richting Amersfoort en Zwolle), en welke stappen/besluiten zijn daarvoor nodig bij ProRail/NS/Rijk en wanneer?
- 28 Bij welke overlegstructuren (bestuurlijk/ambtelijk) over de kazerne en de regionale bereikbaarheid is de gemeente Nijkerk momenteel betrokken, welke rol heeft Nijkerk daarin (deelnemer/adviseur/besluitvormend), en hoe vaak vinden deze overleggen plaats?
- 29 Welke afspraken worden gemaakt om te borgen dat Nijkerk als directe buurgemeente en «sleutelgemeente» tussen drie provincies structureel betrokken blijft in de verdere uitwerking en besluitvorming, en waar worden die afspraken vastgelegd (mede gelet op de toezegging van de Staatssecretaris in het notaoverleg NPRD van 8 september 2025: «Als de gemeente Nijkerk daar voor de volgende BO's de behoefte aan heeft dan zijn ze zeker welkom en dan nemen we ze daarin gewoon mee»)?

- 30 Kunt u aangeven welke concrete regionale effecten (mobiliteit, woningmarkt, voorzieningen, netcongestie, stikstofruimte) worden verwacht door de vestiging van de centrale kazerne aan de Spiekweg in Zeewolde en de intensivering van kazernes in de regio zoals Ermelo en Stroe, en welke Rijksbrede aanpak hiervoor wordt voorzien?
- 31 Hoe borgt u dat omliggende gemeenten zoals Nijkerk «aan de voorkant» structureel worden betrokken bij planuitwerking, en hoe wordt de regionale governance ingericht (Rijk-provincies-gemeenten)?
- 32 Het oostelijk deel van Nijkerk valt binnen bestaand laagvlieggebied voor helikopters, welke concrete gevolgen heeft dit voor toekomstige hoogbouw/ruimtelijke ontwikkeling, en welke procedure/compensatie is er als plannen hierdoor niet doorgaan of vertragen?
- 33 Op welke wijze wordt de extra verkeersdruk op de Nijkerkerbrug door de komst van de kazerne en woningbouw in de regio meegenomen in de opdracht van Rijkswaterstaat om het Nijkerker-sluis en -brug te renoveren, gelet op de start van het renovatieproces van het Nijkerkersluiscomplex en de beperking van de opdracht van Rijkswaterstaat tot het opknappen van wat er nu is?
- 34 Is het nog mogelijk voor omwonenden om vanaf dit moment nog inspraak te krijgen of klachten in te dienen over het NPRD? Zo ja, op welke manier en hoe worden deze opgevolgd; door wie en met welke termijnen?
- 35 Van hoeveel gedwongen uitzettingen is er sprake?
- 36 Op welke manier worden de omwonenden, die te maken krijgen met gedwongen uitzetting, gecompenseerd?
- 37 Hoe wordt er omgegaan met bezwaren tegen deze compensatie? Kunt u een concreet overzicht geven van het proces dat daarin wordt gevolgd, wie daar een rol heeft en wanneer, en hoe hierover wordt gecommuniceerd naar betrokkenen?
- 38 Hoe wordt de financiering van grootschalige munitieopslag in de gemeente Staphorst geborgd?
- 39 Hoe krijgt de interdepartementale afstemming en regierol van Defensie vorm bij het realiseren van munitieopslag?
- 40 Zijn er landelijke afspraken of overeenkomsten met Staatsbosbe-heer over de planontwikkeling en realisatie van munitieopslag?
- 41 Komt er regelgeving die een snelle realisatie van urgente opgaven kan waarborgen?
- 42 Hoe ziet het uitvoeringsproces eruit in samenwerking met provincies en gemeenten?
- 43 Hoe geeft Defensie vorm aan het gebiedsproces rond het Staphorster bod?
- 44 Welke besluiten zijn verder nodig op het niveau van Rijk en provincie om het Staphorster bod succesvol in te passen?
- 45 Nu met het NPRD geen locatie kan worden aangewezen voor een tweede springterrein, in hoeverre wordt onderzocht of hiervoor een terrein gevonden kan worden net over de grens in Duitsland, om zo in de toekomst toch te kunnen oefenen met zwaardere explosieven?
- 46 In welke mate worden lokale overheden hierbij betrokken? Kan hier inzicht worden gegeven op zowel gemeentelijk als provinciaal niveau?